

Високи представник послао писмо Николи Грабовцу

Високи представник, Педи Ешдаун, данас је писао Допремијеру и министру финансија Федерације, Николи Грабовцу, одговарајући на његово писмо од 10. јуна.

Захваљујем Вам се на писму од 10. јуна.

Желио бих да Вам што прије одговорим јер сматрам да је важно да објасним што сам подразумемијевао под министарском одговорношћу.

У оној врсти европске демократије којој Босна и Херцеговина тежи, министри имају према грађанима своје земље коначну одговорност за радње које њихова министарства предузму, као и у случају да мјере изостану. Када су њихова министарства укључена у скандал већих размјера, посебно уколико се ради о злоупотреби јавних средстава, од њих се очекује да поднесу оставку. Подношење оставке у том случају не тумачи се као признање кривице. У ствари, често се на то гледа као на храбар и частан политички чин.

Као што сте истакнули, Босна и Херцеговина још увијек није таква демократија. Али, уколико се од ње очекује да постане, онда она мора почети примјењивати те исте стандарде. То је процес. Надам се да ће се једнога дана култура министарске одговорности примјењивати на све министре и на сва министарства. За то ће, свакако, бити потребно вријеме.

Али, дозволите ми да Вам објасним зашто сматрам да би овај процес требао почети од министара финансија. Ви и Ваш колега у Републици Српској имате посебну одговорност. Ви сте чувари новца грађана, и имате потпуну одговорност за прорачун. Такође сте и главни саговорници међународних финансијских институција и донатора. Могућност Босне и Херцеговине да тражи помоћ зависи о вашем кредибилитету и репутацији.

То се сада у озбиљној мјери доводи у сумњу. Неспорна чињеница је да је 1,7 милијона КМ јавних средстава кроз превару пребачено у приватне руке, уз Ваше одобрење. Рећи да нисте имали адекватне информације није одбрана. Ваша исправна информисаност, као особе са коначном одговорношћу, била је Ваша дужност.

Ово се не тиче личности, нити политике, него се тиче стандарда и принципа. То се такође ни на који начин не одражава на Ваш рад у другим областима. Али по овом питању не може бити компромиса. Због њихових посебних дужности, министри финансија требају бити примјер. И не само то: они требају бити одлучни савезници у искорјењивању сваког вида злоупотребе јавних средстава, а не једноставно пасивни или индиферентни посматрачи.

Владавину права сам поставио као свој први приоритет. Не можемо постићи успјех у борби против корупције без искреног учествовања министара финансија у улози чувара новца грађана. На засиједању у мају 2000. године Савјет за имплементацију мира је конкретно рекао да је и даље “дубоко забринут због укоријењене корупције у БиХ која подрива демократску управу, одвлачи јавна средства и омета развој тржишне економије...Од свих званичника очекује се да пружи активну, безрезервну подршку (стратегии ОХР-а за борбу против корупције)”.

У случају АМ Шпеда, средства која су требала завршити у школама, болницама, у виду пензија, или за стамбену и изградњу нових цеста, нестала су на приватним банковним рачунима. То су средства која Босна и Херцеговина себи не може приуштити да их изгуби.

Надам се да се са мном слажете да грађани ове земље имају право да од некога очекују да за то преузме политичку одговорност.”